

Υπόμνημα Θέσεων – Προτάσεων του ΣΒΒΕ για την ανάπτυξη της μεταποίησης στην Ήπειρο, τη Μακεδονία και τη Θράκη κατά τη συνάντηση με τον κ. Γ. Παπανδρέου, Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης (Παρασκευή 11 Σεπτεμβρίου)

Η συρρίκνωση της μεταποίησης απειλή για την οικονομική και κοινωνική συνοχή στην Ήπειρο, τη Μακεδονία και τη Θράκη

Για μια χώρα με τα χαρακτηριστικά της Ελλάδας, η ύπαρξη ενός ισχυρού δευτερογενούς τομέα αποτελεί προϋπόθεση ισόρροπης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής.

1. Άσκηση ουσιαστικής βιομηχανικής πολιτικής, με τη μετεξέλιξη της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (ΓΓΒ) του Υπουργείου Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) από φορέα εφαρμογής, υλοποίησης και διαχείρισης προγραμμάτων, σε φορέα σχεδιασμού, παραγωγής και άσκησης βιομηχανικής πολιτικής.
2. Άσκηση (έμμεσης) κλαδικής βιομηχανικής πολιτικής, και ενίσχυσης ευπαθών και δυναμικών κλάδων της μεταποίησης (π.χ. αγροτικά προϊόντα), με ταυτόχρονη ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων περιοχών και περιφερειών της χώρας, κατ' αντιστοιχία με πολιτικές που ακολούθησαν άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπως π.χ. η Γαλλία, («Πόλοι Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας») και με τη χρηματοδότηση κατά προτεραιότητα της παραγωγικής βάσης της χώρας.

Η οικονομική κρίση συντελεί στην αποδιάρθρωση του τομέα της μεταποίησης στις περιφέρειες του Βορειοελλαδικού Τόξου

-
1. Τα έντονα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στις τέσσερις περιφέρειες του Βορειοελλαδικού Τόξου, δηλαδή της Ηπείρου, της Μακεδονίας και της Θράκης, ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, έχουν πολύ ισχυρότερο αντίκτυπο στις τοπικές οικονομίες και στην αποδιάρθρωση του μεταποιητικού ιστού της περιφέρειας.
  2. Θέσπιση προγράμματος εξόδου από την κρίση πέντε ετών τουλάχιστον με συμφωνία όλων των κοινωνικών εταίρων,
  3. Ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, μέσω: α) της λήψης άμεσων μέτρων όπως η κατάργηση της εισφοράς 0,6%, το πάγωμα και η κεφαλαιοποίηση των τόκων των δανείων για τα δυο επόμενα εξάμηνα και η μείωση του spread των επιτοκίων δανεισμού με τη δημιουργία ειδικού προγράμματος επιδότησης επιτοκίου, β) της θεσμοθέτησης προγράμματος τύπου ΤΕΜΠΜΕ, που θα ενισχύει αποκλειστικά τη μεταποίηση και θα ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, γ) της πληρωμής των οφειλών του κράτους προς τις επιχειρήσεις, όπως οι πληρωμές έργων και προμηθειών, οι επιστροφές ΦΠΑ για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις και η επιδότηση εργασίας για τις επιχειρήσεις της Θράκης, δ) της παροχής ενισχύσεων και κινήτρων προς τις επιχειρήσεις για τη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας, και, ε) του εξορθολογισμού της διαδικασίας έκδοσης μεταχρονολογημένων επιταγών, αφού σήμερα το βάρος της πίστωσης μετακυλιέται στις παραγωγικές επιχειρήσεις.

Η αποκέντρωση των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης προϋπόθεση περιφερειακής ανάπτυξης

Η αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης αποτελεί κοινό τόπο, με συνέπεια ο εκσυγχρονισμός του κράτους να αποτελεί αδήριτη ανάγκη.

1. Εφαρμογή σαφούς πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης, στην οποία θα προβλέπεται η αποκέντρωση των εξουσιών της κεντρικής κυβέρνησης. Ένα πρώτο βήμα θα αποτελούσε η μετεξέλιξη του Υπουργείου Μακεδονίας – Θράκης σε Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης με αυξημένες αρμοδιότητες.
2. Ο σχεδιασμός αναπτυξιακών πολιτικών, και κυρίως η εξειδίκευση μέτρων πολιτικής αλλά και έργων του ΕΣΠΑ, να μη γίνεται κεντρικά, αλλά σε επίπεδο περιφέρειας.
3. Ίδρυση παραρτημάτων υπηρεσιών του δημοσίου που σχετίζονται άμεσα με τη λειτουργία των επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται τοπικά και να αποφεύγονται οι άσκοπες μετακινήσεις στελεχών τους, ακόμη και για μια υπογραφή, στην Αθήνα. Θεωρούμε ότι η επέκταση της χρήσης τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών θα υποβοηθούσε σημαντικά την προσπάθεια αποκέντρωσης.
4. Έναρξη δημόσιου διαλόγου για τη μετεξέλιξη του ισχύοντος διοικητικού μοντέλου της χώρας σε νέο, που θα μεταβιβάζει αρμοδιότητες και εξουσίες της κεντρικής κυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία ισχυρών περιφερειών.

Η Θεσσαλονίκη και η θέση της στα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Για τη δημιουργία οράματος για το μέλλον της Θεσσαλονίκης, προτείνουμε να προκηρυχθεί δημόσιος διεθνής διαγωνισμός μέσω του οποίου θα μελετηθεί και θα προδιαγραφεί το πλέγμα υποδομών που είναι απαραίτητο για τη Θεσσαλονίκη για τα επόμενα τριάντα (30) χρόνια. Στη μελέτη προτείνουμε να δοθεί έμφαση στην ανάδειξη και αξιοποίηση του θαλάσσιου μετώπου της πόλης. Τέλος, προτείνουμε ο φορέας που θα προκηρύξει τον δημόσιο διαγωνισμό να είναι το Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης.

1. Επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης της «Ζώνης Καινοτομίας Θεσσαλονίκης» και τη θεσμοθέτηση ειδικών κινήτρων εγκατάστασης επιχειρήσεων νέας οικονομίας (ελληνικών και ξένων) στα όριά της. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει: α) να επιταχυνθούν οι ρυθμοί υλοποίησης του έργου, β) να ορισθούν άμεσα τουλάχιστον δυο θύλακες υποδοχής καινοτόμων δραστηριοτήτων, και, γ) οι πρώτες επιχειρήσεις να εγκατασταθούν στους θύλακες στις αρχές του 2010.
2. Εκσυγχρονισμός του συνόλου των παραγωγικών υποδομών του λιμένα Θεσσαλονίκης, και, κυρίως, την επιτάχυνση της κατασκευής του δού προβλήτα.
3. Δημιουργία νέου, σύγχρονων προδιαγραφών, εκθεσιακού κέντρου, έως το 2012, γενέθλιο έτος για την πόλη της Θεσσαλονίκης. Στο πλαίσιο της ήδη διακηρυγμένης βούλησης της πολιτείας για δημιουργία νέου εκθεσιακού κέντρου, προτείνουμε: α) να δημοσιοποιηθεί ο τρόπος και η διαδικασία υλοποίησης του έργου (π.χ. Σύμπραξη Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) κλπ), β) να γνωστοποιηθεί ο φορέας που θα υλοποιήσει την κατασκευή του νέου εκθεσιακού κέντρου, και, γ) να δοθούν έγκαιρα ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα για την κατασκευή του.

Στασιμότητα των έργων στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης

Τα τελευταία χρόνια διαπιστώνεται δυστυχώς στασιμότητα στην αναπτυξιακή πορεία του λιμένα.

Οι δεσμευμένες πιστώσεις στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης που αφορούν σε έργα στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης, ανέρχονται στο ποσό των 30 εκ. €, τη στιγμή που για την ολοκλήρωση των έργων που προβλέπονται στο εγκεκριμένο MasterPlan του λιμένος απαιτείται δαπάνη της τάξης των 200εκ. €.

Μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις για τη μεταποίηση

A. Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης

1. Λειτουργία του επενδυτικού νόμου
Μεγάλες καθυστερήσεις στην αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων, στους ελέγχους και την πιστοποίηση δαπανών και στην έγκαιρη πληρωμή των επενδύσεων,
2. Ακρίβεια
Διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις προμηθευτών και αλυσίδων λιανικής πώλησης.
3. Έλεγχος αγοράς
Εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου ελέγχου της αγοράς, που αφορούν την κυκλοφορία προϊόντων είτε χαμηλής ποιότητας, είτε απομιμήσεων, που παράγονται σε τρίτες χώρες.
4. Απελευθέρωση κλειστών αγορών και επαγγελματιών
Αν η απελευθέρωση γίνει πράξη είναι βέβαιο ότι θα δημιουργηθεί υγιής ανταγωνισμός και θα μειωθούν οι τιμές προϊόντων και υπηρεσιών.
5. Θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα
Ο νέος νόμος που αφορά το «Εθνικό Πρόγραμμα Έρευνας και Τεχνολογίας», που δεν έχει ακόμη εφαρμοσθεί, προβλέπει τη σύσταση οργάνου με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Έρευνας και Τεχνολογίας» (ΕΟΕΤ). Προτείνουμε ο οργανισμός αυτός να έχει έδρα τη Θεσσαλονίκη και να εγκατασταθεί μελλοντικά στο κτίριο διοίκησης της «Ζώνης Καινοτομίας Ανατολικής Θεσσαλονίκης».
6. Προμήθειες του δημοσίου
Υποχρεωτική χρήση προδιαγραφών υλικών και προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή δημοσίων έργων.

B. Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

1. Φορολογία
Απαιτείται άμεση λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής.
Επιβάλλεται η αναθεώρηση εισπρακτικών μέτρων όπως το ενιαίο τέλος ακίνητης περιουσίας (ΕΤΑΚ), για το οποίο θα πρέπει να υπάρξει άμεση κατάργηση της άδικης διάταξης που προβλέπει την επιβολή φόρου 1€ ανά τετραγωνικό μέτρο σε βιομηχανοστάσια και αποθηκευτικούς χώρους, όπου η αντικειμενική τους αξία είναι ιδιαίτερα χαμηλή.
2. Εξυγίανση συστήματος πληρωμών (μεταχρονολογημένες επιταγές)
Η πρακτική έκδοσης μεταχρονολογημένων επιταγών σε συνδυασμό με την τρέχουσα πολιτική των τραπεζών που θεσπίζουν ολοένα και αυστηρότερα κριτήρια δανειοδότησης, μεταφέρει με βεβαιότητα το βάρος της πίστωσης στις παραγωγικές επιχειρήσεις.
3. Επενδυτική δραστηριότητα σε παραμεθόριες περιοχές
Η ισχύουσα στις παραμεθόριες περιοχές νομοθεσία, κυρίως όσον αφορά στις δυσκολίες στην αγορά ακινήτων και τη μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών

μεριδίων, δημιουργεί πολλαπλά εμπόδια στην ανάπτυξη της βιομηχανίας, του τουρισμού και της οικοδομικής δραστηριότητας στο βορειοελλαδικό τόξο.

Γ. Θέμα αρμοδιότητας Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Η έλλειψη στρατηγικής στην γεωργική παραγωγή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της Ε.Ε. θα αποβεί καταστροφική για τη βιομηχανία μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.

Τα τελευταία χρόνια η αγροτική παραγωγή περνάει πολύ μεγάλη κρίση, όχι τόσο λόγω της πρόσφατης κακής γενικής οικονομικής συγκυρίας, όσο της παντελούς έλλειψης κατεύθυνσης και γενικά στρατηγικής.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η «χαμένη ευκαιρία» της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της Ε.Ε. για την Χώρα μας. Ήδη η νέα ΚΑΠ ολοκληρώνεται το 2013 και ο βασικός της στόχος να στρέψει τους αγρότες της Ευρώπης σε καλλιέργειες που «ζητάει η αγορά» μοιάζει να έχει αποτύχει πλήρως στην Ελλάδα.

Δ. Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

1. Περιβάλλον

Ένα από τα φλέγοντα ζητήματα που αφορούν τη μεγαλύτερη βιομηχανική περιοχή (ΒΙΠΕ) της χώρας, που είναι η ΒΙΠΕ Θεσσαλονίκης, (ΒΙΠΕΘ) είναι η ελλιπής λειτουργία της μονάδας κατεργασίας αποβλήτων (ΜΚΑ). Δυστυχώς, από το 1990 δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία απολύτως επένδυση εκσυγχρονισμού της ΜΚΑ.

Το θέμα της διάθεσης των στερεών βιομηχανικών αποβλήτων σε όλους τους νομούς της χώρας, έχει φθάσει σε οριακό σημείο. Ενώ η χώρα μας υποχρεούται να δημιουργήσει τους σχετικούς χώρους εναπόθεσης των στερεών βιομηχανικών αποβλήτων, εντούτοις για πάνω από μια δεκαετία δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της προς την ΕΕ.

2. Ποιότητα

Η παραγωγή δημοσίων έργων στη χώρα μας δεν χρησιμοποιεί προϊόντα συγκεκριμένων προδιαγραφών ασφάλειας και ποιότητας, με αποτέλεσμα τη χρήση υλικών και προϊόντων χαμηλού κόστους και εισαγωγής.